VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Menestyjää ei tee riemu onnistumisesta, vaan sisuuntuminen epäonnistumisesta.

PÄHKINÄ

SUDOKU

Taso: Vaikea

1				8	7			
3								1
		9				2		3
	2				8		3	4
			2		5			
6	3		4				5	
9		4				1		
2								6
			8	2				9

Sudoku-tehtävän 412 ratkaisu.

7	5	6	4	3	1	9	8	2
9	3	2	7	8	5	6	1	4
8	1	4	6	9	2	5	3	7
5	7	1	8	4	6	3	2	9
2	8	9	5	1	3	7	4	6
4	6	3	2	7	9	1	5	8
6	4	5	1	2	7	8	9	3
1	9	8	3	6	4	2	7	5
3	2	7	9	5	8	4	6	1

Tehtävä numero 413.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

						T	A	O	S		R	A	S	K		V	A	P	A		K	O	H	O
						O	I	K	O	J/V	A		A	A	S	I		U	L	V	O	V	A	T
						I	V	A	N		U	H	R	I		E	D	U	T		K	E	L	O
						M	A	A	N	A	L	A	I	N	E	N		N	I	D	O	T	U	T
						I	N	T	I	T		I		A	L	O	K	A	S				K	
						L				O	N	T	E	L	O		U	U	T	T	E	R	A	T
						U	N	E	L	M	A		T	O	T	E	L	L	A		M	A	S	A
						V	A	L	A	I	S	T	U			K	A	A	L	I	T		I	
					P	A	P	I	T		S	O	U	T	E	L	U			A	L	A	I	N
S	A	R	A		E	T	A	N	A		E	S	S	U		O	R	I	I	T			M	
I	N	I	N	Ä	T		K					I		N	O	B	E	L		O	H	I	M	O
K	A	I	T		R	I	K	K	O	M	A	T	O	N		B	I	O	K	A	A	S	U	T
A	N	S	A		A	V	A	U	S		L	E	S	E		A	T	T	E		L	O	U	T
R	A	I	V	O	T	A		H	A	V	U		I	L	K	U	T		H	E	L	U	N	A
I	S	T	A		A	R	V	A	T		S	I	N	I		S	I	N	Ä		A	S	I	A

AIMO VAINIO

39-vuotias Magezi Asaph on yksi teetehtaan tuhannesta työntekijästä.

Maanviljelijä Eriyabu Muhozi ei halua tilalleen traktoria, mutta tietokone hänellä on käytössä.

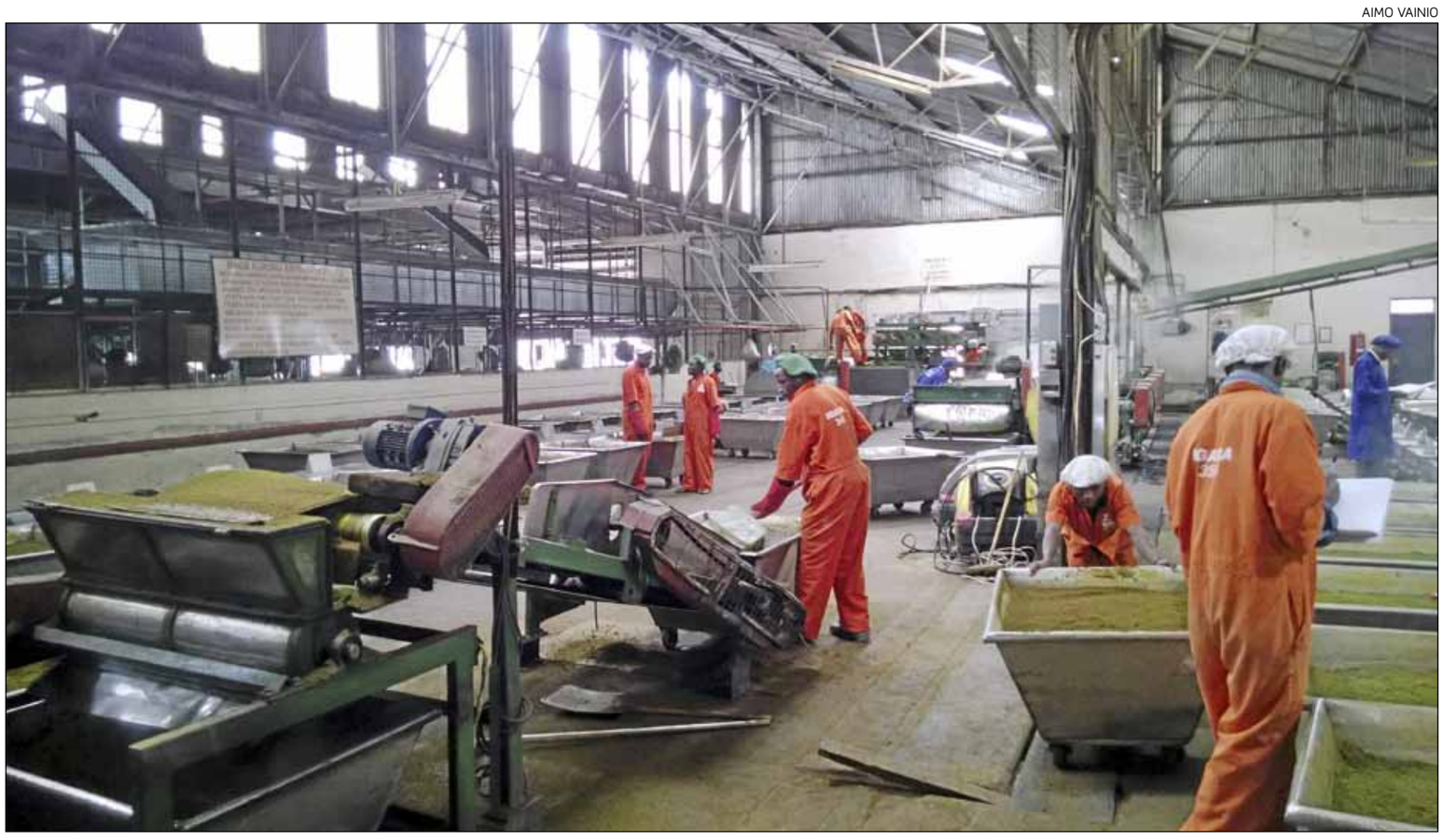

Igaran teetehtaalla tehdään töitä kahdessa vuorossa. Kiireaikana vuoro kestää kaksitoista tuntia, seitsemästä seitsemään.

Työmies on Ugandassa arvossaan

Ugandan maataloudessa koneita ei juuri käytetä ja tehtaatkin pyörivät käsityön voimalla. Työvoima on niin halpaa, etteivät suurtenkaan tilojen omistajat halua ostaa traktoreita.

MBARARA, UGANDA (MT)

Eriyabu Muhozi on ugandalaisen mittapuun mukaan suurtilallinen. Hänellä on 101 hehtaarin maatila, jossa kasvaa 30 lehmää, 4 000 kanaa, lampaita, kaloja, ananasta ja teetä.

Silti hänellä ei ole tilalla traktoria, vaan 70 työntekijää.

”En halua traktoria. Kuka sitten antaisi työtä työntekijöilleni”, Muhozi ihmettelee.

Rahan puutteeseen traktorin hankinta ei kaadu. Muhozi on nimittäin juuri investoinut jugurttikoneeseen kaksisataa miljoonaa shillinkiä (58 000 euroa). Kun se saadaan käyttöön, ei kaikkea maitoa tarvitse myydä halvalla meijeriin.

Pelloista 28 hehtaaria kasvaa teetä. Niistä sato kerätään noin kahden viikon välein.

Nytkin kahdenkymmenen poimijan ryhmä perkaa peltoja käsipelillä. Pensaan pinnasta taitetaan kaksi lehteä ja sujautetaan kassiin. Yksi poimijoista on ylivoimaisen tehokas, sillä hän kulkee kymmenen metriä muita edellä.

Tee on kätevä kasvi, sillä kun sen kerran istuttaa, se voi kasvaa sata vuotta.

”Nämä pensaat on istutettu 1960-luvulla. Täällä ei ole hyönteisiä tai kasvitauteja, joten torjunta-aineita en käytä paljoa. Kun se kasvaa liian korkeaksi, se leikataan ja taas sen voi antaa kasvaa”, Muhozi sanoo.

Tee on kannattavinta Ugandan maataloudessa tällä hetkellä. Poimija saa kilosta 120 shillinkiä (0,035 euroa). Päiväansio on puolen euron ja euron välillä.

Teetehtaalla jopa pakataan käsin. Apuvälineenä käytetään keittiövaakaa ja lusikkaa.

Teetehtaassa tienaa

Magezi Asaph on Igaran teetehtaan työntekijä. Tänään hänen tehtävänään on täyttää kärry teellä ja työntää se hihnan päähän. Siellä seuraava lapioi teen kuivaajan hihnalle.

Asaph on tullut töihin seitsemältä aamulla ja työntää kärryä kolmeen saakka iltapäivällä.

”Pidän työstä, sillä palkka on parempi kuin maataloudessa”, Asaph sanoo.

Asaph on yksi Ugandan miljoonista ruumiillisen työn tekijöistä. Hän tekee samaa tehtävää mekaanisesti koko päivän.

Hänen päiväpalkkansa on 1,46 euroa. Parempaa palkkaa saa, kun työvuoro ruuhka-aikana venyy 12 tuntiin. Lauantaina ja sunnuntaina maksetaan tuplapalkka.

Ero maataloustyöhön on selvä, sillä työnantaja tarjoaa lisäksi lounaan, terveydenhoitoa myös perheelle ja asunnon.

Asaphin työ on raskasta ja vaarallista. Teetehtaassa pitää väistellä hihnoja ja remmejä. Pyörivien akselien ympärillä ei ole suojia.

Tehtaan johtaja **Robert Ejiku** myöntää, että onnettomuuksia sattuu. Mutta ei niinkään liukuhihnoilla, vaan ihmiset jäävät liikkuvien koneiden alle.

Mutta on tehtaassa helppojakin hommia. Esimerkiksi **Asiimure Deusin** työnä tänään on valvoa sihtiä, johon liukuhihna tuo teetä. Kun ämpäri sihdin alla täyttyy, hän vaihtaa sen.

Tee on tärkeä vientituote. Igaran tehtaan 35 miljoonan kilon vuosituotannosta 88 prosenttia viedään ulkomaille.

Lypsykone ei toimi

Philomina Kemijumbi Nshanganolla on tilallaan lypsykone. Sitä ei kuitenkaan käytetä, vaan lehmät lypsetään käsin. Kahdeksan työntekijää hoitaa kolmenkymmenen lehmän lypsyn ja ruokinnan.

Lypsykone on valtion tuki Nshanganolle. Mutta se ei toiminut pitkään.

”Olen yrittänyt etsiä huoltomiestä internetistä, mutta sellaista ei ole koko Ugandassa”, Nshangano manaa.

Miksi valtio sitten antoi hyödyttömän lypsykoneen?

”Jos tässä olisi poliitikko, niin kysyisin häneltä”, Nshangano pauhaa.

Häntäkään ei traktorin ostaminen kiinnosta. Enemmän hyötyä olisi lava-autosta. Sillä maidon kuljetus tilatankkiin sujuisi helpommin. Nyt maito viedään kymmenen kilometrin matka pyörällä.

AIMO VAINIO

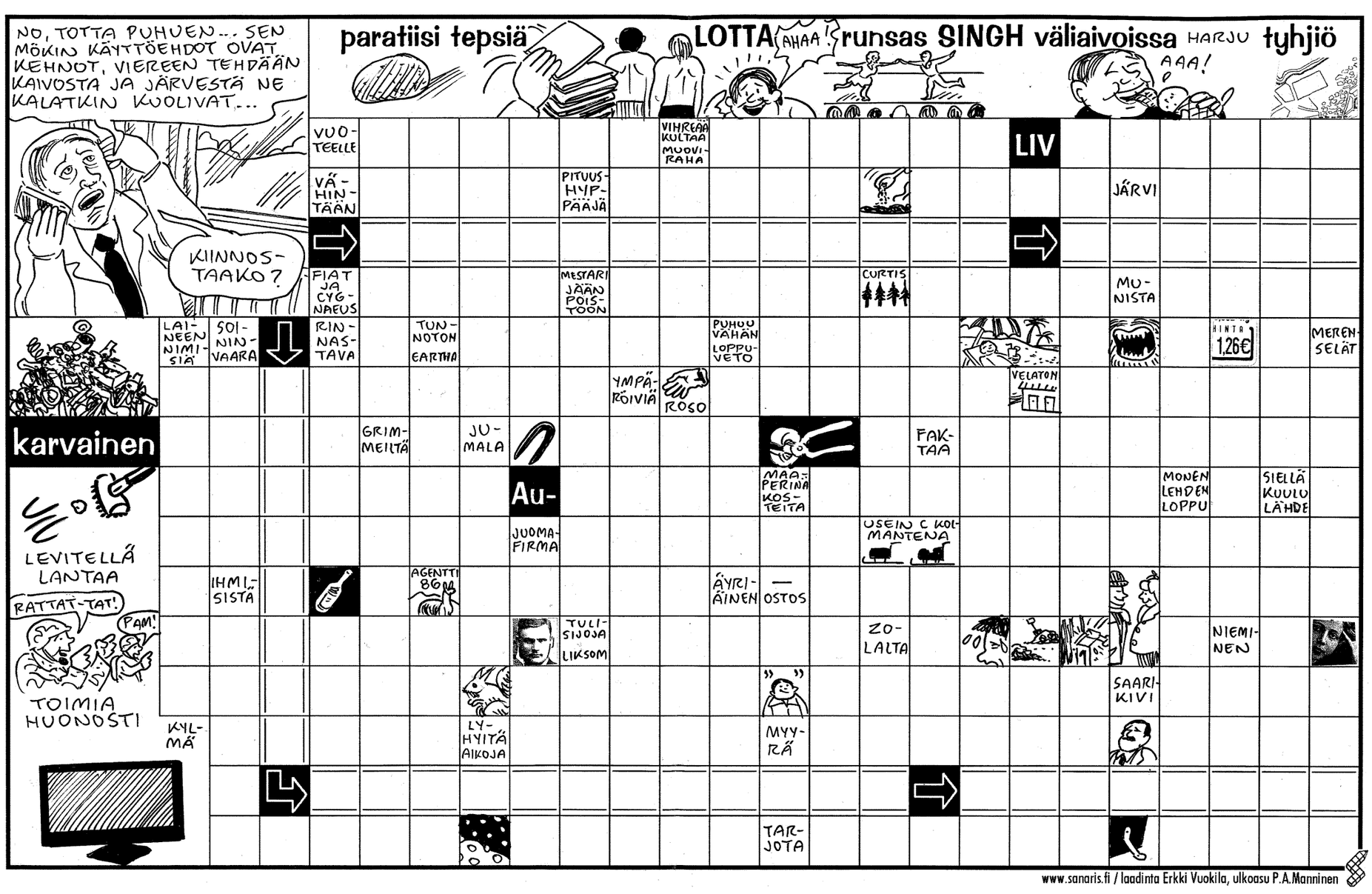

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen